

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ljudske šole na Koroškem.

(Govoril posl. Franc Robič v 196. seji državnega zbora dne 7. februvarja t. l.)

Visoka zbornica!*) Gledé učnega jezika na ljudskih šolah opozorim naj Nj. ekscelenco naučnega ministra na to, da Slovenci v Goriškem mestu že več let prosijo ustanovitve slovenskih ljudskih šol v Gorici, a brez vsakega uspeha (Čujte! na desni. Posl. Nabergoj: V Trstu isto tako!) in zadnji dan januarja t. l. je občinski zastop Goriškega mesta dotično prošnjo tudi odklonil.

Zakon o ustanovitvi in vzdržanju ljudskih šol z dne 6. maja 1870. l., veljaven za pokneženo grofijo Goriško in Gradiščansko, veleval v § 6. (čita):

„Šolska oblastva imajo paziti, da se potrebne ljudske šole ustanove ne da bi se to neopravičeno odlašalo in da se zagotove vsi pogoji trdnemu in uspešnemu obstanku.“

Upam, da njega ekscelenci, gospodu naučnemu ministru, ne bo težko najti sredstev in potov, da se vendar že ugodí opravičenim zahtevam slovenskih roditeljev v Gorici.

Gospôda moja! Govoriti mi je dalje o uredbi šol zlasti gledé učnega jezika v tistem delu Koroške, kjer prebivajo Slovenci. To so uredbe, katerih ni moči več dolgo vzdržati.

Tudi o tem velevažnem vprašanju govoril bom popolnoma stvarno in mirno.

Gospôda moja! Kdor je pri zdravi pameti, mora priznati, da je ljudska šola nezmisel, če ni podlaga nauku materinščini (Živahno odobravanje), to ni več ljudska šola, taka šola je navadna učilnica za jezike.

Ljudska šola, osnovana ne na podlagi materinega jezika otrok, je v nasprotju z vsemi določbami pedagogike in ni ga količkaj uglednega pedagoga, ki bi tako uredbo zagovarjal ali priporočal. (Prav res! na desni.)

Ljudska šola nadaljuje in popolnjuje delavnost v rodbini in čim ni šola tako urejena, da bi se negoval jezik rodbine, ki je tudi jezik otrok, potem

*) Govornik bavi se je najprej z vprašanjem o verski šoli, ker pa ta stvar za nas ni vitalnega pomena in nam nedostaja prostora, izpustili smo dotični odstavek.

šola ne more izpolnjevati svoje naloge. Ako se torej hoče skrbeti za naobraževanje kakega naroda, potem mu je tudi v ljudski šoli pustiti njega jezik. (Jako dobro! na desni.)

Pouk v materinščini ima pa tudi važen vzgojilen pomen, in šola ne more doseči vzgojilne svoje svrhe, če ni urejen tudi pouk v materinščini. In že iz tega vzroka, gospoda moja, ne bomo odnehali od svojih, na pravi in pametni podlogi slonečih tirjatev, dokler se nam ne ugodí.

Po zadnjem ljudskem številjenju je na Koroškem okoli 300.000 prebivalcev; z nemškim občevalnim jezikom jih je 254.000, s slovenskim 106.000.

Po statističnem izkazu za leto 1890 je na Koroškem 356 ljudskih šol. Ako se zmatrajo podatki o ljudskem številjenju zanesljivimi — dobro vemo, kako se je pri številjenju pritiskalo in delovalo, toda sedaj ni primerno, govoriti o tem — potem bi bilo misliti, da je na Koroškem vsaj 100 ljudskih šol s slovenskim učnim jezikom. A glej, statistični izkaz pozna samo jedno slovensko ljudsko šolo. (Čujte! Čujte! Lepa ravnopravnost! Tako se izvršujejo drž. osnovni zakoni!)

Pristavljam, da se je po večletnem boju Slovencev posrečilo, priboriti si še jedno ljudsko šolo. Statistični izkaz govori nadalje tudi o utrakvističnih šolah. Ali, gospoda moja, teh utrakvističnih šol ni že davno več. Zlasti zadnji čas se v Celovski okolici deluje sistematično na to, da se sedanje, takozvane utrakvistične ljudske šole premené v popolnoma nemške. Pri tem delu igra glavno vlogo neki c. kr. deželnosodni svetnik. Naš narod ima pred okrajnimi glavarji, deželnosodnimi svetniki in veleposestniki poseben respekt in to je uzrok, da ta prememba v okolici Celovski ni ostala brez vsakega uspeha. Na vseh utrakvističnih ljudskih šolah se sedaj otroci vsaj veronauka učé v materinščini.

Vsled ukaza njega ekscelence gospoda naučnega ministra se je v pregledane učne načrte za ljudske šole na Koroškem vzprejel tudi specialni učni načrt za pouk slovenskega jezika na utrakvističnih ljudskih šolah.

Ta učni načrt je zmatrati za pridobitev koroških Slovencev le v toliko, ker je bil po njem pouk slovenskega jezika sploh vzprejet v učne na-

črte in to svedoči, da ima Njega ekscelenca gospod naučni minister dobro voljo odpomoči.

Dobrih uspehov tudi od omenjenega učnega načrta ni pričakovati, ker se njega uvedbi stavljajo največje ovire, kakor je bilo to že razloženo v interpelaciji gg. poslancev Šukljeja, Kluna in dra. Ferjančiča, tam pa, kjer so se ti učni načrti uvedli, je pouk v slovenščini oziroma materinščini tak, da je ugodni uspeh večinoma izključen.

Specialni učni načrt za pouk v slovenščini ni prišel v veljavo na vseh, ampak samo na 30 utrakvističnih šolah, v drugih šolah se jemlje ozira na slovenski jezik samo pri veronauku. (Čujte! na desni.)

Uspeh pri pouku slovenskega jezika pa je izključen zategadelj, ker je 46 učiteljskih močij, učečih na utrakvističnih šolah, sploh nezmožnih slovenskega jezika. (Čujte! na desni!)

V slovenskih krajih pa so tudi čisto nemške šole in sicer jih je 28; na teh se slovenski otroci v njih materinščini sploh ne poučujejo. (Poslanec Šuklje: Neverojetno, a vendar resnično!)

Vprašanje je sedaj, zakaj tam, kjer je uveden specialni učni načrt, obiskuje slovenske ure tako malo otrok, vsega vkupe namreč 1800.

Odgovor je lahak. Z uvedbo specialnega učnega načrta se je pomnožilo število učnih ur, tako da se je podaljšal popoldanski pouk. Slovenščina se uči v takih urah, ko so otroci že utrujeni in željni počitka, kateri uživajo srečnejši sošolci, ki ne obiskujejo slovenskega pouka. (Posl. Šuklje: Žal, da je tako!)

K temu pa pride še to, da morajo ti otroci v treh urah na teden zmagati toliko, kakor otroci v kranjskih ali štajerskih šolah v dvanajstih urah na teden. (Posl. Šuklje: To je nemogoče!) Vrh tega pa se iz nemščine isto toliko zahteva, kakor na nemških šolah.

Pri takih zahtevah bi morali biti slovenski otroci vsi talenti po božji milosti, da bi mogli uspevati.

Končno pa je tudi takih učiteljev, kateri rabijo nalašč hrvatske besede, da bi dokazali, da jih ljudje ne razumejo. Čisto slovenščino razume vse slovensko prebivalstvo in vsak slovenski otrok.

Po nalogu šolskih oblastev so bile zadnji čas

LISTEK.

Pust.

Hopsa! Hejsa! Po snegu in mrazu drvi naprej, preko trpljenja in revščine vodi njegov strmo-glavi tek, kraguljci zvone, pred njim in za njim smeh in ples, po njegovi poti cvetje in blesk, — saj princ Karneval slavi svoj zmagovalni god!

Pust je tu! Tisoč mladostnih src mu vriska nasproti, in zahvalni princ Karneval, predhodnik pomladi, razsipa s polnima rokama svojo hvaležnost, razkošno pričara na mladih licih cvet rudečice in ovije koperneča srca z rožnimi venci, ki duhte tako opojno in skrivajo toliko ostrega trnja!

Vražje bitje ta princ Karneval! — Napravil je pred letom nezmerne zla in odbežal s smehom in šalami kot nedolžen, ob jednom ljubljén in strašen sobojevnik Amorjev — brez očitjanja, dà, obžalovan, ljubljén z bok raznih spominov. In predno je izginil iz mislij kakor krasen sen, rodil se je zopet v dekliskih glavica kot zaželen genij prostosti in veselja.

Vrnil se je in nobena koralna ustica ga ne vprašajo, odkod je pač prišel, kje je njegova domo-

vina in kdo mu je zaupal nadzemski rog poln krasnih darov in divjega cvetja in piškavega sadja — le naprej, le sem ž njim, ne obotavljaj se in iz siplji ga v naročje nam, ki kopernimo po razkošji in prevarah!

Odkod je prišel — kdo vé! Stari, učeni gospodje, pisatelji in ljubitelji debelih in modrih knjig trdè sicer, da je pagansko dete, genij zlatega veka Saturnovega, katerega so vsako leto v prosinci Rimljani dvigali iz groba pozabljivosti v spomin vladanja dobrega kralja Jana, ki si je napravil iz zavrnjenega boga Satarna nekakega ministra v klasiški izdaji in mu izročil blaženost podanikov. Saturn je baje tudi dejanjski črtal jesen in zimo iz koledarja, uvel pri Latincih večno pomlad, rešil jih vseh boleznij, gub, sivih las in skrbij za novce, uničil kazenski zakonik in jih dal krmiti pri buffetu dobre matere Gee za stonj z najdražjimi in najslajšimi jestvinami. Potem pa so se ljudje poslabšali, princ Karneval je postal slabe volje in za kazni posečal je Rimljane vsako leto samo za nekoliko dnij in ni jim več vzdrževal na svoje troške brivcev, krojača, buffeta in godcev.

Jaz nisem zadovoljen s to razlago. Prvič ne, ker bi prijetni, ljubeznivi princ Karneval prenašal

kletev starorimskih grehov i na nas, ki v istini za to nič ne moremo. Drugič zato ne, ker nam učeni gospodje s tem, da nam delajo skomine po zlato-vekem pustu, hipno radost kalé. In naposled zato ne, ker naši učenjaki večinoma ne plešejo. In v pustu vas, cenjene dame, pustiti sedeti, sesti poleg vas in pripovedovati vam o latinskih Saturnalijah, to je v nebo upijoč greh!

Ne, — naš princ Karneval je zagledal luč lestencev in kandelabrov pod večno smepljajočim se nebom krasne Italije; rodil se je na cesti.

V svoji domovini je ljubezniv pouličnjak, čegar rojstvo se slavi leto za letom z velikolepimi maskaradami; v veličastnem sprevodu vozi se na trijumfalnem vozu okrašeno jajce, noseč v sebi nade veselja in tolažbe žalostnih, in pomenljivi obredi naznanjajo veliki trenotek, ko se iz jajca izlupi zaželeni princ Karneval, da mej kriki razburjenih množic zasede prestol vladarski in vzprejema slepe, radostne poklone vseh ter nastopi svojo zmagovalno pot. Njegov zakon je prešernost, in njegova nepremagljiva armada so burkeži, ki se razlete po vseh logih in vseh mestih blažene Italije, preganjajo se po cestah kakor razposajeni otroci, brez konca in mere brijejo norce, prevažajo se v okrašenih vozeh

Z „Maggi-jevo začimbo“

DOBI JUHA UKUS

Izborno sredstvo.

HORS CONCOURS na izložbi v PARIZU 1889. — (Clan razsodišču)

V steklenicah po 45 kr. in več. Na prodaj pri vseh trgovcih s specerijskim in delikatesnim blagom.

FRIDERIK HOFFMANN

urar

(521—19)

Dunajska cesta št. 16

priporoča svojo bogato zalogo švicarskih žepnih ur iz zlata, srebra, tule, jekla in niklja in sicer le dobre do najboljše kakovosti, kakor tudi vsake vrste stenskih ur in budilnikov po najnižjih cenah ter prevzame popolno garancijo.

— Popravljanja se izvršujejo točno in dobro. —

Gospodarji in kmetovalci!

Pomlad, čas za nakupovanje različne železnine in poljskega orodja in čas za zidanje je došel. Pri nakupovanju vseh teh reči je pa paziti, da se kupi dobro blago po nizki ceni, ali pa pri eni in isti ceni boljše blago.

Potrudil sem se nakupiti **najboljše blago po najnižji ceni**, za to sem v stanu je dajati tudi po najnižji ceni. Posebno se bodem trudil v tem smislu postreči z najboljšim in najcenejšim **orodjem, železjem za zidanje, okovami za okna in vrata in s cementom.**

V zalogi imam bodem vedno najboljši **roman in portland cement, stare železniške šine** za oboke, preskrbim pa tudi po najnižji ceni **traverze**, i. t. d. V zalogi imam raznovrstne priproste in najfinejše okove za okna in vrata, **okove za voze, vezi** i. t. d.

Za strehe kriti imam bogato zalogo **cinkaste in pocinkane ploščevine** ter **strešnega papirja**.

V zalogi imam

vsakovrstno orodje za mizarje

lepo in bogato pozlačene nagrobne križe

posebno pa opozarjam na svojo veliko zalogo mnogovrstnih

štedilnih ognjišč

in njih posameznih delov.

Vnauja naročila se točno in vestno izvrše.

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča

(174—1)

ANDREJ DRUŠKOVIČ,

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 9/10.

Šopke in vence z trakom in napisom po najnovejši fačoni prav ukusno narejene in po najnižjih cenah, kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče stvari izdeluje in se za obila naročila priporoča

z odličnim spoštovanjem

(67—5)

Alojzij Korsika, umetni in trgovski vrtnar.

Ceniki za semenje, rastline, vence in šopke dobivajo se zastoj.

Hišne telegrafe,

napeljuje po najnovejši, zanesljivo delujoči metodi in po najnižji ceni (92—5)

telefone

Josip Rebek

ključavničar v Ljubljani.

Vsa posamična dela so vedno v zalogi.

in strelovode

Razglas.

Podpisani občinski urad v Šmartinu pri Litiji naznanja, da je c. kr. deželna vlada dovolila

dva živinska semnja

in sicer:

v torek po 14. februarju, t. j. po sv. Valentinu,

in

v torek po 8. septembru, t. j. po Mali maši.

Oba letošnja semnja bode prignana živina mitnine (cola) prosta.

Občinski urad v Šmartinu pri Litiji

dné 31. januarja 1893.

(140—2)

lg. Zore, župan.

Oznanilo.

Posojilnica v Črnomlju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo ima svoj

redni občni zbor

dné 26. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v posojilnični sobi.

(160)

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravnatelja.
2. Račun za l. 1892 in sklep o razdelitvi čistega dobička.
3. Določi se načelstvu remuneracija za l. 1892.
4. Nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Načelstvo.

Poslovno naznanilo.

Čast mi je spoštovanim p. n. naročiteljem najuljudneje zahvaliti na zaupanju, ki ga je toliko let izkazovalo mojemu ranjčemu očetu, ter si usojam naznaniti, da sem sedaj

kamnoseško obrt

v lastni hiši

Paromlinske ulice št. 9 v Ljubljani

samostalno prevzel in da bodem isto nadaljeval nespremenjeno.

Ob enem se priporočam za izvrševanje vseh

umetnijskih in kamnoseških del na zgradbah

katero izvršujem najsolidneje in najceneje.

Tudi je pri meni o vsakem času bogato skladišče gotovih najlepših ter iz najrazličnejših mramorjevih vrst po najnovejših arhitektonskih načrtih izdelanih

nagrobnih spomenikov

po najnižjih cenah.

Ceniki, obrisi in uzorci pošiljajo se na zahtevanje.

Z velespoštovanjem

Vinko Čamernik

kamnosek.

(132—2)

nekatero utrkvistične, samo od slovenskih otrok obiskovane šole razdeljene v utrkvistične in slovenske.

Da bi ne bila tendenca šolskih oblastev na Koroškem, germanizovati na vse mogoče načine ter ustanovitvi slovenskih šol delati čim večje zapreke (Posl. Šuklje: Tako je!) popolnoma jasna, bi ne bilo umevno, kako more dež. šolski svet koroški tako postopati. To je v nasprotju s § 8. dež. zak. Koroškega o uredbi šol. Ta § 8. slove (čita): „Pomožitve ljudskih šol na kvar primerni uredbi in dobrim uspehom v potrebnih šolah ni nikdar dovoliti“. To se je že zgodilo na nekaterih šolah in zgo dilo se bo še na drugih. Tako v Kotmari vasi, Žabnici, Globasnici in v Šmihelu nad Pliberkom; te šole obiskujejo po uradnem šematizmu izključno slovenski otroci in ni izkazan ni jeden nemški otrok. Vzlic temu pa so bile razdeljene v sloven-ske in takozvane utrkvistične (Posl. Šuklje: To je očitno protizakonito!) Umevno je, da s tako delitvijo ni nihče zadovoljen in da bi bilo prebival-stvo še prej zadovoljno s starimi razmerami.

Da ne nastane kako nesporazumljenje, omenjam izrecno, da nikakor nečemo nemščine potisniti iz ljudskih šol Koroških. (Čujte! na desni.) Tam, kjer se zahteva, da se uči nemščina in kjer je koristna, tam naj se otroci nemški učé, a samo na podlagi njihove materinščine (Tako je! mej somišljeniki.)

Kakšnih sredstev se poslužujejo nasprotniki slovenskih šol in učenja slovenskega jezika na Ko-roškem, to kaže specijalen slučaj v Svečah.

Ko sta načelnik krajnemu šolskemu svetu Pack in učitelj Feinig, idoč od hiše do hiše popi-sovala šolske otroke, vpraševal je učitelj roditelje, če hočejo svoje otroke pošiljati v slovensko šolo in ako so to potrdili, plašil in odgovarjal jim je s tem, da bodo morali otroci v slovenski šoli na teden tri ure dlje ostati v šoli, da so slovenske učne knjige jako drage itd. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki.)

Roditelji so se vsled tega pritožili pri župniku in pri tedanjem županu in poizvedovali, kaj pomeni učiteljevo počenjanje. Župan je dal v pomirjenje teh roditeljev dogovorno z župnikom razglasiti po maši ukaz dež. šolskega sveta z dne 9. novembra 1891. št. 3178.

Po tem razglasilu čutila sta se žaljena učitelj Ivan Feinig in načelnik krajnemu šolskemu svetu Pack in sta napravila ovadbo pri okrajnem šol-skem svetu.

Predsednik okrajnemu šolskemu svetu baron Mac Nevin, ki je že kot okrajni glavar na Štajer-skem dokazal, da sta mu objektivnost in takt ne-poznana pojma, je to doslovno razglasilo omenje-nega ukaza zmatral za prestopke ščuvanja po § 300 kaz. zak. in vso stvar ovadil c. kr. dež. sodišču v Celovcu.

Vsled tega sta morala župnik in župan priti k c. kr. okrajnemu sodišču v Borovlje, in potem še k c. kr. dež. sodišču v Celovec na strogo zaslišavanje.

C. kr. državno pravdnštvo ni našlo povoda nikakemu preganjanju.

Vzlic temu sta bila župnik in župan — go-voril se, da po uplivu okrajnega glavarja — tožena

po korzu, smejejo se in šalijo na balkonih, spleta jo in razpletajo neštnevilne nitke ljubezenskih kovarstev v nevarno mrežo, obsipajo se z dovtipi, bonboni, pomerancami, cvetjem in — jajci.

Princ Karneval je mej tem že zagospodoval v sesterski zemlji citron, na romantiškem Španskem, ker se igravo odeva z grandeco in bizarnostjo, pre-korači Pireneje, pripleše v kankanu in postavi v palači velike opere Pariške svoj glavni stan, pije šampanjca in uči se salonskega vedenja. Pomlad-nemu cvetu južne Italije je v Franciji na cesti že mraz. Tu poseča že sijajne, zakurjene dvorane in daje samo Parižkim mesarjem pravico pozabavati se z boeuf gras po cestah. Razvajen z vinom in pikantno francosko kuhinjo mora revež za Ren, kjer ga slavé s strašnimi „bocki“ in pustimi „weiss-bieri“, učé ga v švabskih porcijah uživati načela nemške gastronomije, in poskušajo z odločnim uspe-hom, z raznimi jako drastiškimi „mummenschanzi“ karikovati laški karneval.

Prekorači nemško mejo. In tu ga pozdravlja slovanskih mislij pesniški vzlet in slovanskih src goreče čustvo. Njegovi glumaški berli klanja se tu hvaležni ljud in v veselji razradosti se njemu na čast, z godbo, plesom in srčnim navdušenjem slavi se njegov prihod.

od učitelja in predsednika krajnemu šolskemu svetu pri c. kr. okrajnem sodišču radi žaljenja časti in sta se morala podvreči novemu zaslišavanju v Bo-rovljah, a za sodno postopanje ni bilo najti po-voda.

S tem pa stvar še ni bila končana. Naročilo se je orožnikom v Borovljah, da stvar preiščejo in ko tudi ti niso mogli ničesar najti, morala sta žup-nik in župan še jedenkrat pred c. kr. okrajno so-dišče, da so ju naposled venderle zatožbe oprostili.

Za določbe ukaza z dne 9. novembra 1891, št. 3178 se na tej šoli nihče ne briga. Sloven-ščina se uči izključno v zadnjih urah, od 3. do 4. ure popoldne, tako da se pouka udeležuje samo malo otrok. Uspeha pri učenju materinščine pa skoro ni doseči, ker nobeden učitelj, službujoči na ljudski šoli v Svečah, katero obiskujejo izključno slovenski otroci, ni prebil izpita iz slovenščine. (Čujte pri somišljenikih.)

Iz tega, kar sem povedal, je pač zadostno razvidno, da je pot, katera vodi do slovenskih ljud-skih šol ali do upoštevanja slovenskega jezika, po-suta s trnjem (Tako je! pri somišljenikih.) in da je obćudovati tiste mošé, kateri se bore na Ko-roškem za pravice, interese in izobraženje svojega naroda uztrajno in neutrudno. (Odobrovanje mej somišljeniki.)

Tudi mi slovenski poslanci vsi brez izjeme hočemo vedno in povsod konsekvntno in odločno potezati se za pravice koroških Slovencev.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 13. februarja.

Grof Hohenwart.

Včeraj je slavil grof Karol Hohenwart, po-slanec kmetjskih občin gorenjskih, svoj sedemdeseti rojstni dan in politični somišljeniki in prijatelji nje-govi so mu čestitali ter priredili več častnih ovacij. Grof Hohenwart je rojen na Dunaju; l. 1848 stopil je v politično življenje, in sicer kot zastopnik Ljub-ljanskega okrožja v Frankobrodu, kjer pa ni mogel izvrševati mandata, ker je bil zbor že prej raz-puščen. Hohenwart je stopil v državno službo in postal po kratkem službovanju na Reki in v Tri-dentu deželni predsednik na Krajskem, potem na Koroškem in končno namestnik na Gorenjem Avstrij-skem. Dne 7. februarja l. 1871 je postal mini-sterski predsednik in sestavil prvo, Slovanom kolikor toliko prijazno vladno, a svojih političnih načrtov zlasti gledé Češke ni mogel izvršiti, ampak se je moral dne 26. oktobra istega leta umakniti in pre-pustiti svoje mesto nemškim liberalcem. Od tedaj je vodja konservativne stranke v državnem zboru in ako komu, mora biti ta stranka hvaležna njemu ne samo za vse pridobitve, ampak sploh za svojo eksistenco. Kot slovenski poslanec ni grof Hohen-wart storil za naš narod niti tega, kar je mogel, ker je nemšk aristokrat in v prvi vrsti konserva-tivec. Zato mu kot človeku in poštenemu politiku ne odrekamo ni priznanja ni zahvale, čeprav ga ne moremo proslavljati kot slovenskega poslanca.

Proračunski odsek.

V predvčerajšnji seji proračunskega odseka je prišel mej drugimi rečmi v posvetovanje tudi nujni predlog poslancev dr. Ferjančič, Pfeifer in Šuklje in je bil vzprejet soglasno. Opozarjamo zainteresirane občine z nova, naj se za podporo ne-mudoma oglase.

Veseli vladar je. Toda zakon njegov je ne-upogljiv. Preobrača družbinske razmere, uničuje avtoritete očetovske previdnosti in materinske skrb-ljivosti, dela iz angeljskih hčera tiranke, katerih reglement so modni žurnali in plesni redi, zapira očetom usta in odpira mošnjice. Mamice in tetke se morajo klanjati trmām in šiviljam, ponižane so, trpeče spremljevalke in prisiljene obćudovalke, ka-terim se v slučajih niti do smrti ne odpusti na ne-pravi kraj pripeta pentljica.

Zli, premeteni princ Karneval spelje vsako, ako treba še tako zaljubljeno devojko, še tako zvesto soprogo na svojo gladko, parketovano pot, zvodi jo v rajanje omamujočih valčkov, prežene jim iz duše ves mir, iz srca vso ljubezen in povzdigne sebe v obeh na trnjevih rožah mučeniškega razkošja, na-polni jim glavnice z bujno zmesjo bajk in plesnih prikaznij. Iz vsake teh glavice izroji ciklus pesmij, zloženih iz crépa, svile in cvetja, vsaka teh deklj-ških mislij dviga se do rajske sfer, kjer se ziblje na valčkih s srebrom pretekanega tarlatana, plava po oblačkih bruseljskih čipk, razpenja nad saboj mavričaste oboke pisanih trakov in se raduje v zvezdnatem blešku zlata in biserov.

Z mrzlično dušno delavnostjo tekmuje ročici v pridnem delu in nožici ne znate počitka na poti

Razmere na Ogerskem.

Po zadnji napitnici pravosodnega ministra Szi-lagyiya, katero smo zabeležili tudi mi, se je splošno sodilo, da pride vendar do fuzije mej narodno ali Apponyijevo ter liberalno ali vladno stranko. Ta na-deja se ni izpolnila. Apponyijeva stranka bi bila pred par meseci drage volje pristopila vladnemu klubu, a sedaj, ko ima nekoliko upanja, da se razcepi vladna stranka in da pride na krmilo Apposyi, neče o tem ničesar vedeti. Vladi je mnogo na tem ležeče, da pridobi Apponyijevo stranko, ker bi tako izdatno oškodila konservativne protivnike njenega cerkveno-političnega programa. Ti nasprotniki, na čelu jim škofje in duhovniki, agitirajo neutrudno in ne-umorno. Sedaj se je sestavil poseben odbor, kateri ima nalogo organizovati agitacijo po vsi deželi po jednotnem načrtu. Konservativci si obečajo velikan-skih uspehov. V odbor je stopilo tudi devet članov vladnega kluba v poslanski zbornici in ministerstvo gleda s strahom v bodočnost, kajti če se razdobi vladna stranka — potem šele bi nastala na Oger-skem prava pravcata kriza.

Vnanje države.

Srbski liberalci.

Osrednji odbor srbske liberalne stranke, ka-teremu je naloga, sestaviti listo liberalnih kandida-tov za bližajoče volitve v skupščino, nikakor ne po-sluje tako harmonično, kakor bi kdo sodil. Koj v prvih sejah je prišlo do rezkih preprirov mej frak-cijama staroliberalno in mladoliberalno in le iz težka so mogli dobiti staroliberalci potrebno večino, da so zavrgli mladoliberalno listo. Nekateri listi sklepajo iz teh in nekih drugih zakulisih dogodeb, da bo le težko uzdržati jedinstvo v liberalni stranki in da bodo najbrž mladoliberalci ponekod postavili svoje lastne kandidate za skupščino.

Francoska kriza.

Ministerska kriza je nastala faktično in dvom-ljivo je, kako bo zbornica rešila vso stvar. Napadi na vladno, da je iz strahu pred novimi odkritji usta-vila sodno postopanje zoper nekatere, v panamsko aéro zapletene poslanca, zlasti zoper Rouvierja so primorali vladno, da se prepriča, če ima večino zbor-nice še na svoji strani. Ribot je to razložil načel-nikom republikanskih strank in zahteval, naj ga kdo interpelira in naj mu potem zbornica izreče ne-dvoumno zaupanje. — Marki Morès zahteva, naj ga zasliši enketa, ker ima v rokah velevažna pisma Floquetova na Reinacha.

Nemška vojaška predloga.

Vodja takojimovane narodno liberalne stranke, Beningsen, se je po daljši odsotnosti povrnil v Be-rolin in začel se z vladno pogajati radi vojaške pred-loge. Beningsen hoče svojo stranko pridobiti za ne-katere točke vladne predloge, zahteva pa za to, da se zakonskim potem uvede dveletno vojaško služ-bovanje, o čemer pa vlada doslej ni hotela ničesar slišati. Tudi druge stranke silijo z novo močjo, naj se zakonito zajamči dveletno službovanje; poslanec Rickert je to predlagal samo za pešake, socijalistični posl. Singer pa za vso vojsko. Ta predloga sta oči-vidno izraz bojazni, da dobi vlada venderle večino za svojo predlogo.

Dopisi.

Iz Gradca dne 11. februarja. [Izv. dop.]

(Zakaj mi?) Kakor ste poročali, zahtevajo Mahnič-janci, da naj Ciril-Metodova družba stopi v najtes-nejšo zvezo s katoliško šolsko družbo na Dunaji. Tak izgovor je jalov. Naša slovenska šolska družba bila bi tudi takrat našim brezdomovincem trn v peti, ko bi bila s katoliško šolsko družbo še v tako tesni

od prodajalnice do prodajalnice. Malinovi ustnici ne poznate mere v najkrasnejših nasmebih in najslajših besedah, da očarajo nekoja trda očetovska ali so-progovna srca, za kar se mora včasih uporabiti celo poslednje, seveda ne varajoče sredstvo — solze.

Toda s solzami bolesti ali prevare ali jeze, vzdorovitosti ali ljubosumnosti mora gotovo kropiti tudi najkrasnejša in najveselejša mojih plesalk raz-cvet in ustbanje svojih pustnih slastij. Utrudi se do obupa v premišljevanji, iskanji in urejanji, ome-dleva skoro od razburjenosti, ko cvetice, čipke, kodre in trakove na sebi uže desetič uravnava, stotič po-pravlja in tisočkrat od vseh strani gleda v zrcalo, da naposled kljub vsemu obćudovanju tetk spozna — da idejala svoje krasote ipak ni dosegla! Ako pa se frizerka za pet minut zapozni, rokavičice po-slednji hip počijo, pahljača se doma pozabi ali vitez mesto v fijakerju pride v jednouprežnem vozu — potem samo princ Karneval s svojim čarom jedini ohrani malo, izmučeno srčce, ki od kopernenja in strahu itak nezmerno bije. Ko končno bela, z atla-som odeta nožica vstopi na obligatni eksotični vrt, v istotako obligatni „hram Terpsihore“, nastane naj-prej težka skušnja v križnem ognji zavistnih in ob-ćudujočih pogledov kritike, v kaskadi priliznenih in zlobnih opazk. —

zvezi, a bi obranila svoj prvotni namen, namreč nadomestovati ob periferiji narodne šole.

Naši nemški konservativci — in mej temi so v prvi vrsti škof Zwerger, prelat Karlon in dr. — se celo nič ne brigajo za katoliško-šolsko družbo na Dunaji, nobeden je ne priporoča, nobeden je denarno ne podpira. In našim gospodom gotovo ne manjka denarja! Škof Zwerger oskrbuje celo Lilienthalove milijone za dobrodelne namene, prelat Karlon dobiva kot deželni odbornik štajerski na leto 3000 gld. plače, prejema kot državni poslanec redno dijete, dasi skoro ni nikdar na Dunaji, ima dohodke kot kanonik, kot grajščak itd. In zakaj ne podpirajo naši nemški konservativci svoje katoliške šolske družbe. Oni se izgovarjajo, da je taka družba celo nepotrebna, da ne kaže za njo denarja trošiti, ker je avstrijska država po zakonih vezana, da ustanovlja in vzdržuje narodne (ljudske) šole in učiteljska!

Zakaj tedaj hočejo Mahnič in dr. spraviti našo šolsko družbo v zvezo s tako družbo, katera je po sodbi naših nemških katolikov odveč? Ali zaradi tega niso Zwerger, Karlon in vsi drugi duhovni sekovske vladikovine dobri katoliki? Ali njih glasilo „Grazer Volksblatt“ ni pristno katoliški organ, akoravno prezira dosledno katoliško šolsko družbo na Dunaji? Dvomim pa, da bi hotel in si upal Mahnič in njegov organ nemškim skopuhom skopost v greh šteti.

Škof Zwerger, njegovi kanoniki, sploh nemški duhovniki so pametni dovolj, da bi spoznali, če res preti katoliški veri nevarnost in odkod. Da njih nemška narodnost ni v nevarnosti, o tem so do dobrega prepričani; saj se potapljajo slovenska tla v nemškem morji in ne nasprotno!

Od Lipnice, kjer ima sekovski škof veliko grajščino, proti jugu prodira nemštvo; po stranskih dolinah, kjer se je pred 20 in 30 leti govorilo še slovenski, najdeš le še kako staro ženico, katera razume slovensko govorico! Mej Spielfeldom in Mariborom pripravljajo si Nemci postojanke, ustanavljajo šole, kupujejo posestva, izganjajo slovenske viničarje! Kako je klical na katoliškem shodu slovenski duhovnik, poznavatelj teh razmer? „Morituri Vos salutant.“ In ta klic ostal je glas upijočega v puščavi. Se vé, ti trpini, naši nesrečni bratje ob meji niso vredni podpore, ti naj poginejo; pač pa naj podpiramo berači bogatine na Dunaji in v Solnogradu! Ali more kristijan z zdravimi možgani take nazore zastopati in zagovarjati? Kaj nam bodo pomagale obljubljene slovenske ali slovanske stolice na bodoči univerzi v Solnogradu, ako nas bo moloh nemške germanizacije že pogoltnil, ako bo Avstrija nemška do Adrije!?

Domače stvari.

— (Maskarada Ljubljanskega „Sokola“.) Tudi včerajšnja maskarada „Sokola“ pridružila se je vredno svojim prednicam in bila sijajna, posebno kar se tiče muozih in elegantnih mask in kostumov krasnega spola. Mej moškim svetom pa je zavladala neka blaziranost in začel je preveč prevladati frak, ki bi na maskaradi vse kakor moral biti v veliki manjšini. Kratkost leto-

„Mais n'importe“ — žari se iz stoterih očíj v dvorani Pariške opere istotako, kakor „nič ne dé“ iz jasnih očíj naših dam v reduti, ko kapelnik mahoe s čarobno paličico in razveže v opojen tok vabljivo plesno godbo, ki tako zmagoslavno tudi bolnemu srcu ugaja. Ako tudi samo za trenotek! Toda za neizrečno krasen trenotek!

Nenasitna mladostna srca koprne po njem zopet in zopet, do utrujenosti ali dokler ne žrtvujejo zdravja ali svoje sreče.

Ženske žive v plesu. Neprijatelj plesa je tudi njihov neprijatelj, in nesrečen mladenič ali mož, ki ne pleše! Krasen je lahko kakor Adonis, moder kakor Sokrat, bogatirskakakor Bayard, in dvortljiv kakor trubadur — kaj za to, on ne pleše! Obsojen je! Naj še tako ognjeno in temeljito razklada svoji boginji nelepoto, da, nedostojnost plesa, ona ne sliši, k večjemu za tepti z nožico, vzklíkne z uničujočim prepričanjem znani: „La philosophie — c'est quelquechose, mais la danse est plus!“

Ali treba pojasnjenja? Moževo srce živi vedno prosto, žensko srce se sme prosto razvneti samo v pustu. Vsaki devojki je pust „zanimiv“ roman, v katerem je sama junakinja; ta roman se loči od pisanih samo v tem, da iz prvega poglavja ni možno

šnjega predpusta, ko jedna veselica pobija drugo, nenavadni dan in mnogo družih okolščin uphvalo je morda na to, da včerajšnja maskarada glede števila obiskovalcev ni dosegla popolnoma svojih prednic zadnjih let in je v tem oziru zaostala nekoliko za njimi. Mislili smo si, kako prijetno bi se bila včeraj v prostiranih prostorih strelišča razvijala ona množica, ki je lani bila v tesnih čitalniških prostorih. Bilo je sicer tudi včeraj do 400 obiskovalcev in v kadriljah plesalo je nad 80 parov ter je bilo povsod živahno gibanje, a vendar ni bilo iste brezskrbne in glasne veselosti, ki je menda le specifičum pustnega torka, kateri dan so se dozda običajno vršile Sokolove maskarade. Morda je temu nekoliko bila kriva tudi pomanjkljiva postrežba in nedostatna restavracija, o kateri bi se dalo marsikaj reči. Bodisi kakorkoli, navzlic omejenim razmeram moramo reči, da je Sokolova maskarada ostala tudi letos na vrhuncu predpustnih veselic, ki sploh nekoliko pešajo, menda najbolj zaradi kratke dobe letošnjega predpusta, in da ni bil nobeden dozdanjih Ljubljanskih plesov tako dobro obiskan, kar priča za nje priljubljenost. Poleg mnogih zares ukusnih in elegantnih ženskih mask in kostumov bilo je tudi nekaj lepih moških mask in pa tri večje skupine: Harlekini-telovadci, hrvaški tamburaši, in živalska skupina. Tamburaši svirali so posebno marljivo mej počitkom in tako prav prijetno zabavali občinstvo, ko se je zbralo okolu jedilnih miz v gorenjih prostorih. Plesalo se je vztrajno do ranega jutra in je pri kadriljah neutrudljivi g. Soss se posebno odlikoval. Maskarado počastili so razni odlični dostojanstveniki, kakor Nj. eks. fml. vitez Schilhawsky, polkovnik domačega polka vitez Gariboldi, župan Grasselli, trgovinske zbornice predsednik Perdant, podžupan Petričič, deželni odbornik ces. svetnik Murnik, drž. poslanca dr. Ferjančič in Kušar, več dež. poslancev in občinskih svetnikov. Dež. vlade voditelj dvorni svetnik baron Hein opravičil se je z nastopnim listkom: „Naj sprejme gospod Ivan Hribar. Victor Freiherr von Hein je vsled družega privatnega povabila zadržan udeležiti se nocojšnje maskarade društva „Sokol“ in prosi zagadelj za opravičevanje“. Tudi vnanjih rodoljubov je bilo nekoliko došlo, tako zastopniki Celjskega in Novomeškega „Sokola“ in nekateri drugi. Obširneje poročamo o lepi maskaradi v jutrnjem listu.

— (Slovensko gledališče.) Sobotna predstava „Valenske svatbe“ je bila tako izvrstna, da jo smelo prištevamo najboljšim, kar jih je bilo v tekoči sezoni. Nad vse sta se odlikovala gospa Borštnikova in gosp. Borštnik. Oba sta pri tej reprizi svoji težavni ulogi v vseh podrobnostih tako izborna in psihološko utemeljena nuancirala ter zanimljiva značaja Sande in Čukuta tako umetniško in vender realistiško verjetno izdelala, da je bilo frenetično ploskanje žal ne mnogobrojnega občinstva popolnoma zaslužno. Tudi ostalo oboje je samo pohvaliti, zlasti gg. Danila in marljivega in nadarjenega g. Trnovskega, nekateri epizodisti pa so bili vender malo preveč neokretni.

— (Obrtni ples, ki se je vršil zadnje soboto v streliški dvorani, je bil jako lep in v vsakem

uganiti zadnjega, da radi samih fraz resnica v njem nima prostora, in da konec ni vselej niti svatbi niti tragiškemu razvozljanju podoben.

Lahke, naličene so pustne ljubezni. Vzuiknejo zvečer in uvenejo z jutrom, ožive morda še v tropiškem vremenu tega ali onega plesa in izginejo naposled v poetiški preludij, v žrelu režeče se istinitosti, ki pride končno tako gotovo, kakor Nemesis v redni tragediji. Papirno suha, šiljasta kakor številke in brezobzirna je. Včasih je videti kakor helensko dete, z mirtami ovenčano, z bakljo v roci in se zove Himen, ki končujoč in dovršujoč pustno norost napravlja baš najgrše šale; in čudo — baš ženska srca so, ki te šale najlaglje in rada odpustčajo!

Eh, — o tem na pepelnico — danes hopsa, hejsa, princ Karneval je tu, kraguljci zvoné, pred njim in za njim smeh in ples, vesele godbe, čarobno rajanje in v zmagoslavnem njegovem spremstvu pleše ves mladi in stari svet. Priklon v fraku: „Ali se smem nadejati, gospodična, časti prvega —“ nasprotni priklon krasne glavice in vpis mojega imena v zapisnik srečnih žrtev gospodične H, — toda uže kliče godba, uže hitiva v bakhantsko rajanje, — après nous le déluge!

J. Lier.

oziru dostojen. Zbralo se je do 250 oseb v ukusno okinčenih prostorih in so se zlasti dame odlikovale po lepih toaletah. Občinstvo je neumorno plesalo z vidnim veseljem. Drugo kvadriljo, katero je prav ukusno vodil gospod trgovec Franc Orešek, plesalo je do 60 parov. Ples so počastili s svojo navzočnostjo dvorni svetoik g. baron Hein, deželni glavar gosp. Detela, župan g. Grasselli z mnogimi mestnimi odborniki, trgovinske in obrtne zbornice predsednik g. Perdant, ces. svetnik g. Murnik itd. Plesalo se je do ranega jutra. Rezervni zaklad bolniške blagajne moštrov bode s čistim dohodkom brez dvoma jako zadovoljen.

— (Slavčeva maskarada.) Ker so odboru vsa vabila pošla, ter je živo vprašanje po njih, prosi odbor vzeti na znanje, da bode tudi brez povabila vstop dovoljen, seveda le proti izjavi svojega imena, da se tako vsaki nepriliki pride v okom. Gledé postrežbe bode tudi za gorko kuhinjo najboljše skrbljivo. Jutri bode torej v redutni dvorani „Slavčeva maskarada“ prav veselo zaključila vrsto predpustnih veselic.

— (Maskarada pevskega društva „Ljubljana“.) Kakor smo že naznanili v sobotni številki, priredi tudi pevsko društvo „Ljubljana“ jutri večer svojo maskarado v pivarni g. Hafnerja na sv. Petra cesti. Imeli bomo torej jutri dovolj prilike, na jednom ali drugem kraju v veseli družbi poginati v večnost zadnje ure letošnjega kratkega predpusta. Veselimo se torej, dokler je čas, kajti kmalu pride čas resnega postnega premišljevanja.

— (Sokolsko streljanje.) Ker je pepelnico sredo običajni „Sanatorium mucorum“ v salonu „pri Zvezdi“, se je sokolsko streljanje odložilo na bodočo sredo, kar smo naprošeni objaviti.

— (Sokolskim telovadcem.) Naprošeni smo objaviti: Vsi oni telovadci, ki so včeraj pri skupini sodelovali, naj blagovolijo priti danes ob polu 9. uri zvečer v telovadnico.

— (Občno delavsko izobraževalno pravovarstveno in podporno društvo v Ljubljani) priredi jutri zvečer v korist blagajnice veliko maskarado v prostorih tukajšnje kazine. — Začetek ob 8. uri. Ustopnina 40 kr., maske 30 kr. in udje društva polovico. K mnogi udeležbi vabi uljudno odbor.

— (Odlikovanje.) Ljubljanski trgovec z domačimi pridelki g. Jožef Levec dobil za razstavljen kranjske pridelke na mejnarodni higijenični razstavi v Londonu častno diplomu in zlato medalijo.

— (Umrta je) minuli petek v Preski v 77. letu svoje dobe gospa Terezija Zalar, bivša posestnica hotela „pri Slonu“, v Ljubljani znana v širjih krogih.

— (Falbov kritičen dan) vender le ni izostal. Oglasil se je samo z zamudo dveh dni. Včeraj zvečer, ravno ko se je vršila „Sokolova“ maskarada, imeli smo pravi vremenski predpust. Mej gromom in bliskom začelo je snežiti in je padlo do jutra precej snega, ki je znova pobelil že osnažene mestne ulice. Od drugod še nimamo poročil.

— (Narodna čitalnica v Novem mestu) priredi s prijaznim sodelovanjem „Dolenjskega Sokola“ maskarado jutri dné 14. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih „Narodnega doma“. Vstop dovoljen je vsem udom narodnih društev in vabljenim gostom. Nemaskirani plačajo globo. Napovedanih je več komičnih skupin, ki bodo skrbele za razveseljevanje.

Razne vesti.

* (Prenaredbe vojaških oblek.) Pri nekaterih oddelkih naše vojske uvedle se bodo nove obleke. Tako dobi konjištvo in tréa mestu rudečih blač sive, oziroma temne modre; ulanci dobe zopet tradicionalne temnozeleno suknje z rudečim naprnikom. Topničarji dobe suknje z dvema vrstami gumbov in tréa zimnate čope na čaki. Nameravana prememba obleke pri pehoti se za zdaj še ne bode izvršila, ker je še prevelika zaloga starih oblek in bi za potrebne vsote bilo težko pridobiti dovoljenje državnega zbora.

* (V Marseillu ni kolere.) O bolezni, ki se je pokazala v Marseillu, niso jedini tamošnji zdravniki. Mnogi trdijo, da je le hripa v črevih, ker se dozda v dejekth bolnikov ni konstatoval kolerini bakterij. Bolezen pobira le revnejše ljudi in dozda nima še epidemičnega značaja. Tim bolje.

* (Hripa na Virtemberskem.) V nekaterih krajih na Virtemberskem je precej razširjena huda hripa. V Nagoldu morali so zapreti semenišče. Skoro tretjina prebivalcev je zbolela za hripo.

* (Čudna šega pri javnih dražbah) nepremičnega blaga je v navadi v Italiji in v nekaterih krajih na Francoskem. Predsednik sodne komisije ima pred sabo mizo, v kateri je ob robu kakih dvajset malih luknjic in v te utakne malo svečke ter jo užge, ko se je storila prva ponudba. Ko je zgorela prva svečka, užge drugo in za to tretjo. Ako ni nihče ponudil več, predno zgori tretja svečka, je dražba končana. Ako pa je kdo prej ponudil več, prižgo se potem še dve svečki in še le, ko ti dve zgoreti, ne da bi kdo bil ponudil več, se smatra, da je kupčija dognana. Na ta način se hoče varovati popolno nepristranost. Tudi v Algeru in v Tunis uvedlo se je tako postopanje pri javnih dražbah.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Črnomelj 12. februarja. Občinski zastop Loka izvolil je v današnji seji g. c. kr. okrajnega šolskega nadzornika Antona Jeršinoviča jednoglasno častnim občanom.

Dunaj 13. februarja. Državni zbor se razide pred Veliko nočjo; koj po Veliki noči bodo sklicani deželni zbori, meseca maja delegaciji, a drž. zbor se snide v novo zasedanje prvi ponedeljek meseca novembra.

Dunaj 13. februarja. Cesar daroval za prebivalce Zante, poškodovane po potresu, 10.000 frankov.

Pariz 13. februarja. „Figaro“ javlja: Charles Lesseps dobil dovoljenje, obiskati očeta in se odpelje v spremstvu redarjev v Chesnaye, od koder se vrne jutri.

Pariz 13. februarja. „Matin“ naznanja, da se vrše pogajanja mej levim centromom, ustavoverno desnico in protirepubličansko desnico radi skupnega postopanja pri glasovanju o splošni vladni politiki. Cavaignac designiran za bodočega ministerskega predsednika.

Loterijske srečke 11. februarja.

Na Dunaji: 44, 2, 36, 85, 15.
V Gradci: 60, 52, 90, 54, 80

Tujci:

12. februarja.

Pri **Maličih**: Dulda, Weiss, Orešnik, Fritsche z Dunaja. — Fink iz Kočevja. — Škerbic iz Ribnice. — Gisman iz Gorice. — Oblak iz Škofje Loke.

Pri **Slonu**: Kaiser, Giegl z Dunaja. — Jugović z Vrhnik. — Mikolič iz Rudolfovega. — Bernardo iz Italije. — Mezzani iz Pazina.

Pri **avstrijskem cesarju**: Pečnik s Krškega. Pri **bavarskem dvoru**: Končan, Kobler iz Ljubljane. —

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. febr.	7. zjutraj	729.5 mm.	— 12 C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm
	2. popol.	731.5 mm.	5.6 C	sl. sev.	jasno	
	9. zvečer	734.4 mm.	1.6 C	sl. jzh.	jasno	
12. febr.	7. zjutraj	732.9 mm.	3.2 C	sl. jzh.	d. jas.	30.70 mm.
	2. popol.	730.1 mm.	5.6 C	sl. jzh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	728.8 mm.	3.8 C	sl. jzh.	dež.	snega.

Srednja temperatura +2.0° in +4.7°, za 2.4° in 5.1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 13. februarja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.90	93.20
Srebrna renta	98.65	98.85
Zlata renta	117.95	118.55
5% marčna renta	102.25	—
Akcije narodne banke	988.00	988.00
Kreditne akcije	124.10	326.25
London	120.95	120.90
Srebro	—	—
Napol	9.61 1/2	9.62
C. kr. cekini	5.69 1/2	5.69
Nemške marke	59.20	59.17 1/2

Zahvala.

Vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znanecem izrekam za mnoge dokaze sočutja ob času boleznin in smrti preljubljenega in nepozabnega soproga, gospoda

Ferdinanda Praunseis-a

gostilničarja in meščana Ljubljanskega

kakor tudi za mnoge krasne vence najiskrenejšo zahvalo. Sosebno se zahvaljujem slavnima pevskima društvoma „Slavec“ in „Ljubljana“ za ginstvo petje, isto tako ožjim prijateljem in gostilničarjem za vsestransko naklonjenost.

V Ljubljani, dné 13. februarja 1893.

(182)

Žalujoča soproga.

Srčno hvalo

izreka vsem svojim dobrotnikom, posebno blagorodni gospod Petričič-evi (na Mestnem trgu)

revna družina na Marije Terezije
cesti št. 14 v Ljubljani.

Poslovoditeljica

samska, ne preveč mlađa, s primernim znanjem, išče se za trgovino z mešanim blagom v obljudenem kraju. — Več v upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (177—1)

Dva palca debeli

smrekovi in jelovi podboji
suha roba

se kupujejo pri firmi Tönnies.

Ponudniki naj se gledé tega obračajo na dotično firmo. (178—1)

Prodajalka

(182-1)

vešča slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, išče se takoj proti ugodni plači za trgovino z mešanim blagom. Prednost imajo one, katere so že v tem služile ter imajo dobra spričevala. — Pismene ponudbe pošljejo naj se pod črko J. K. poste restante Ljubljana do 22. t. m.

15 minut od Zidanega mostu v Radečah na Kranjskem je

nekdanja tovarna za milo

obstoječa iz glavnega poslopija in postranskih poslopij, jako lepega velikega vrta in velike vodne sile, prikladna za vsako industrijsko podjetje, ki se iz proste roke po ceni prodá. — Povprašati naj se blagovoli pri Jos. Hummer-ji v Celji.

Pri

Karolu Till-u

Špitalske ulice šte. 10.

Velika zaloga

vseh

L. (1024—27)

šolskih potrebščin

po predpisu gg. učiteljev in profesorjev.

VABILO

na svetovnoznani in najpristnejše delujoči

„Sanatorium mucorum“

„Sanatorium mucorum“ je znano ime,

Kaj tam se počenja, pač vsakdo že vé;

Pomena razkladal na dolgo ne bom —

Naj vsak se potruži v Feritščevi dom

15. svečana ob 8. zvečer

Bo videl marsktero prečudno tam zver.

Od mačka domač'ga in malih muckov

Do divje zverine iz ptujih svetov,

Od malih, ponižnih in krotkih stvari,

Do hud'ga mačkona, ki vso noč kriči,

Da skoraj podrli bi hišni obok —

Vse hudi je zvalil je mačkini stok.

Bolezen prehuda zdravilo dobi

In mačkini stok se tam hitro zgubi,

Ker naš sanatorium je svetovnoznani

Zato se ustavi je tudi v Ljubljani.

Recept poznat je, dobro učinkuje

Pri tistem, ki za mačkom še zdihuje.

Slanik, sardina, kaviar in citróna,

Sardela sveža, kapere, limona,

Salata, pesa, jajca in krompirček

In kaki tristoletni plesnjev sirček,

Jegulja, zelena in kisle kumarice

So tem nasladam zveste drugarice;

Potem, ko da se sol, ulije jesih ino olje,

Se skupaj vse pomeša — zoper glavobolje

Pri svežem pivu, rujnem vinu, boljše medicine

Na svetu ni. Najhujši maček zgine

Pa sigurno potem šele, ko polnoč nam odbije

Pepelni dan, dan postni nam odide

In pital in lepo pečen puran na mizo pride.

Ko mine to — ož žal — je konec krokarije!

Sedaj pa nekaj še, to dobro zapamtite,

Ki vrste te čitaje tukaj mi stojite:

Vabilo to velja pa le za one,

Ki plačajo 1 zlat ali dve krone.

Naznanja to trpinom glavobola

Podpisani

Odbor „Sokola“.

Igralec na klavirji.

izvrsten, želi, da bi se mu dalo opravka za predpustne zadnje dni v kaki gostilni ali privatni hiši. — Pouk v igri na glasovirji in na citrah. — Samski gospodje (tudi dijaki) vsprejme se v popolno oskrbovanje. — Razno pohištvo moči je po ceni dobiti. — Več v upravnistvu „Slov. Naroda“. (167—2)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 11. uri 55 min. predpoldne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 21 min. popoldan osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, laomost. Pariz, Linc, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Prago, Karlove vare, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak iz Dunaja via Amstetten, Draždani, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Solnograda, Linca, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.

„ 2. „ 10 „ popoldne v Kamnik.

„ 7. „ 00 „ zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.

„ 11. „ 08 „ popoldne iz Kamnika.

„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropejski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12—31)

Razglas.

Podpisani občinski urad v Šmartinu pri Litiji naznanja, da je c. kr. deželna vlada dovolila

dva živinska semnja

in sicer:

v torek po 14. februarju, t. j. po sv. Valentinu,

in

v torek po 8. septembru, t. j. po Mali maši.

Oba letošnja semnja bode prignana živina mitnine (cola) prosta.

Občinski urad v Šmartinu pri Litiji

dné 31. januarja 1893.

Ig. Zore, župan.

Posojilnica v Kamniku

ima

REDNI OBČNI ZBOR

v nedeljo, 19. t. m., ob 2. uri popoldne.

Dnevni red:

- 1.) Odobrenje letnega računa.
- 2.) Razdelitev čistega dobička in
- 3.) Volitev ravnateljstva.

(180)

Ravnateljstvo.